

Indie nebo Bharat?

NI nationalinterest.org/feature/india-or-bharat-206800

13. září 2023

V bouřlivých demokraciích probíhají vášnivé debaty o nehmotných a zdánlivě svévolných otázkách, jako jsou jména, tituly a identity. Tyto argumenty mají sklony k revizi historie. Ve Spojených státech vycházejí diskuse o právech zbraní, potratech a rase z odlišného chápání minulosti národa a často i jeho samotného základu.

Použití „Bharat“ místo „Indie“ indickou vládou v pozvánkách na schůzku G20 minulý týden rozpoutalo takovou diskusi v zemi a vyvolalo další otázky ohledně cílů premiéra Narendry Modiho v zahraničí. Jméno Bharat bylo aplikováno na země moderní Indie více než tři tisíce let. Na toto jméno odkazují starověké sanskrtské náboženské texty a eposy, jako jsou *Védy* a *Mahábhárata*. Na druhou stranu, „Indie“ byla odvozena z řeckého výpočtu perského zkomolení sanskrtského místního jména „Sindhu“ označujícího řeku Indus v pátém století před naším letopočtem.

Za prvé, načasování je pozoruhodné. Indie využívá G20 k tomu, aby se postavila jako vůdce a hlas globálního Jihu. Během několika posledních let Modiho administrativa soustavně prosazovala hlasy rozvojového světa, označovaného jako globální jih. Nejenže byla jeho vláda mezi prvními, kdo dodal vakcíny v době vrcholící pandemie COVID-19, ale také využil každé příležitosti na světové scéně k projednání reformy v multilaterálním systému, který by ho učinil spravedlivějším pro národy v globálním měřítku. Jižní. Modi také obhajoval začlenění Africké unie do G20. Vůdci, jako je premiér Papuy-Nové Guineje James Marape, ho následně vítali jako vůdce globálního Jihu za to, že nabízí třetí cestu v napjatém klimatu za studené války 2.0.

Dobrá vůle Indie na globálním Jihu na různých globálních platformách není jen výsledkem jejich poskytování veřejných statků nebo nedávných snah o prosazování. Existuje také základní solidarita vycházející ze sdílené historie obětí imperialismu. Toto přejmenování národa v pozvánce zaslané globálním delegátům je produktem této solidarity. Stále více je to považováno za dekolonizační úsilí, alespoň ze strany zastánců vládnoucí vlády. I když, partyzánská podpora je pravděpodobně z domácích obav.

Zajímavé je, že na domácí frontě Modiho administrativa doufá, že přemění nacionalistické nadšení na hlasy pro parlamentní volby v roce 2024. Kromě toho, komentáře vůdce hinduistické nacionalistické organizace Rashtriya Swayamsevak Sangh (RSS) Mohana Bhagwata k Bharatovi před zprávou o pozvání pochopitelně vyvolaly obavy opozičních stran v Indii ohledně domácích dopadů této domnělé dekolonizační iniciativy.

Obavy z ideologických motivací za změnou nejsou neopodstatněné. RSS již dříve požadovala „Akand Bharat“ nebo „nerozdělenou“ Indii. Toto pojetí Indie zahrnuje téměř celou moderní „jižní Asii“ (Afghánistán, Pákistán, Bangladéš, Srí Lanka, Nepál, Tibet a Myanmar) a zdůrazňuje rozsáhlá území, která RSS považuje za ztracená kvůli různým invazím za posledních tisíc let. To je v rozporu s vizí Indického národního kongresu (INC) a dalších státních politických stran, které se zavázaly k dodržování hranic po roce 1947 a které přijaly ve jménu federalismu.

Myšlenka na změnu jména je však více než stranická iniciativa. V celé zemi se názvy měst, městeček a dokonce i ulic změnily na předkolonizační nebo nové v lidové mluvě. Například Bombaj byla prejmenována na Mumbai, Madras se stal Chennai, Kalkata se stala Kalkatou, Cochin se stal Kochi a nedávno se Allahabad stal Prayagraj.

Partyzánský předěl v Indii se týká širší otázky: Kdo kolonizoval Indii? BJP a opoziční strany se shodují, že Britské impérium kolonizovalo Indii, a jeho rozpuštění v roce 1947 zaručuje zbavení se imperiálních pozůstatků z indických institucí.

Nesouhlasí však s úlohou islámské Mughalské říše při utváření Indie, její kulturní struktury a institucí. Od krvavého rozdělení Indie a Pákistánu v letech 1947 až 2023 tato otázka přetrvává. Proto, přestože se „Indie, to je Bharat“ objevilo jako první slova v článku 1 indické ústavy, přejmenování národa, a to i na státní pozvání, vedlo k tomuto pokřiku.

Podobně jako v amerických debatách o založení Spojených států (1619 vs. 1776) existuje názor laureáta Nobelovy ceny VS Naipaula na Indii (zraněná civilizace, která se po staletích muslimské a britské nadvlády vyrovnává se svou identitou), a významný historik Inkluzivní, sekulární nacionalistické chápání Indie Romily Thapar . Naipaulova teze, že jizvy civilizace předcházely Britskému impériu, nesedí s indickými liberálními a levicovými myšlenkovými vůdci, jako jsou Thapar a Arundhati Roy, kteří tvrdí, že Mughalové se na rozdíl od Britů integrovali do indické společnosti. Proto ve skutečnosti neřídili koloniální nebo imperiální projekt.

Bharat sám o sobě se běžně používá v různých kontextech a nebyl poznamenán kontroverzí jako nedávno. Používali ho například bojovníci za svobodu a básníci během Britského Raju – dokonce i ti z jižní Indie – oblasti, která je nyní k používání Bharatu kritičtější. Několik indických vládních konglomerátů a univerzit již dlouho používá ve svých jménech Bharat nebo dokonce Hindustan. Dokonce i místo konání akce G20 se nazývá „ Bharat Mandapam “, což v překladu znamená „Indický sál“.

Změna názvu je také součástí touhy Modiho vlády prosadit Indii na světové scéně. I když má nejistý způsob, jak toho dosáhnout – stýkat se mezi různými tábory – jeden týden na summitu BRICS a

druhý na summitu vůdců Quad – skutečně vydělává na výhodách z obou táborů. Na setkání, které spojuje oba tábory, právem využila příležitosti k přejmenování.

Pro změnu mezi Indií a Bháratem existují domácí i diplomatické důvody a představuje poslední bod vzplanutí v debatách o indické (nebo bháratské) identitě. Jak se blíží volební rok, lze očekávat, že se rozmary náměstí Lutyens (shluk vládních budov v Novém Dillí pojmenované po britském architektovi Siru Edwinu Lutyensovi) dostanou do titulků. Tyto titulky se však často nezhmotňují v podobě otřesných reforem, zejména ve volebním roce. Je tu Bharat, aby zůstal? Navrhoval bych požádat znovu v červnu 2024 o jednoznačnou odpověď.

Akhil Ramesh je senior rezidentem na Pacifickém fóru.

Obrázek: Shutterstock.